

УКРАЇНСЬКА СТОРОНА

ПЛАТФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС

Проект

Вих. № /

**Президенту України
ЗЕЛЕНСЬКОМУ В.О.
Прем'єр-Міністру України
ШМИГАЛЮ Д.А.**

**Копія: Віце-прем'єр-міністру з питань
європейської та євроатлантичної
інтеграції України
СТЕФАНШИНІЙ О. В.**

**Шановний пане Президенте!
Шановний пане Прем'єр-Міністре!**

Українська сторона Платформи громадянського суспільства ([УС ПГС](#)) висловлює свою повагу та подяку за прихильність євроінтеграційним цінностям, увагу до виконання Угоди про асоціацію України з ЄС, формування Поглибленої і всеохопної зони вільної торгівлі (ПВЗВТ). Сподіваємося, що конструктивна співпраця з УС ПГС та її робочими групами надалі буде не тільки продовжена, але й посилена, у тому числі у сфері зміцнення експортного потенціалу української економіки, посилення позицій українського виробника на зовнішніх ринках.

Угода про асоціацію з ЄС та ПВЗВТ, як її основна економічна частина, передбачають гармонізацію на уніфікацію умов, в яких працює європейський та український бізнес, зниження, а в наступному і повне усунення, будь-яких бар'єрів, які існують на шляху продукції національного виробника на європейські та світові ринки. Однак з великою стурбованістю маємо повідомити, що розпочатий ще у 2008 році з приєднанням України до Угоди СОТ та поглиблений 2014 році з підписанням Угоди про асоціацію, цей процес ще й досі не набув сталого характеру. Моніторинг змін законодавства ЄС, у відповідність до яких мало б приводитися українське законодавство, відсутній, як такий. Натомість зміни вже гармонізованого законодавства відбуваються досить оперативно.

Останнім свідчення відходу від європейських цінностей стала розробка нової редакції Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю)». Україна мала б пишатися тим, що національна система державного контролю реформувалася паралельно до оновлення європейської системи контролю ([Регламент про офіційний контроль № 625](#) був прийнятий у 2017 році) відповідно до сучасних засад та принципів і отримала високу оцінку з боку європейських партнерів. На практиці це означає, що український виробник не буде змушений витрачати ресурси на доведення відповідності своєї продукції нормам та правилам, які діють на міжнародних ринках, що за рахунок уніфікованих процедур буде знижено корупційний потенціал системи державного контролю, а відтак збільшена довіра до безпечності та якості продукції українського виробника, виключене упереджене ставлення споживача. Тепер виникає небезпека, що всі ці досягнення будуть перекреслені.

Нова редакція закону «Про основні засади державного нагляду (контролю)» була виставлена на громадське обговорення ще в листопаді 2020 року, отримала велику кількість зауважень, однак без будь-якого доопрацювання була схвалена Урядом 28 липня 2021 року. Вона спирається на концептуальні новації щодо запровадження добровільного аудиту, зниження ступеню ризику бізнесу у разі страхування ним цивільної відповідальності, які відсутні в європейському законодавстві. Це знижує довіру до системи державного контролю України, перебиває кисень розвитку систем сертифікації, які в сучасному світі відіграють основну роль в контролі за безпечністю та якістю продукції, захисті прав споживача. Страхування цивільної відповідальності виробника за завдану його продукцією шкоду споживачу не надає жодних стимулів для усунення проблем на виробництві, натомість знижує періодичність державних перевірок. Корупційний потенціал системи державного контролю також збільшується за рахунок того, що позапланові перевірки відтепер можуть проводитися лише за однією підозрою у вчиненні порушення, що розмиваються поняття уніфікованого акту, як єдиного документу, яким супроводжується перевірка, що інспектор отримує право довільно розширювати сферу контролю, на власний розсуд зупиняти виробництво. Ключова євроінтеграційна норма про те, що в державі має діяти лише один національний орган контролю, відмінена. А низка позитивних змін щодо встановлення зв'язку між ступенем ризику суб'єкта господарювання і тривалістю перевірки, розвитком автоматизованої системи державного контролю, посилення відповідальності посадових осіб тощо, прийняття нової редакції закону не потребують, вони можуть бути реалізовані як зміни до чинного закону.

Просимо Вас, шановні очільники вищих органів влади, не допустити відходу від європейських правил, норм та цінностей в такому важливому питанні, як реформування системи державного контролю України.

Це буде надто дорого коштувати українському бізнесу та суспільству.

З повагою і надією на розуміння,

**Координатор робочої групи 3
«Економічна співпраця, зона вільної торгівлі, транскордонне співробітництво»
Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС**

Наталя Гаращенко

**Член Української сторони
Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС**

Лариса Старікова

Виконавець:

Марія Купріс

eu.ua.platform@gmail.com

0665598482